

APOSTOL GURAU: «Ispita mării verzi»

apostol Gurau cunoaste imortanta universurilor... De-fonia, cea de a doua parte a sa, este istoria unui univers foarte particular...

ancora de arhive si realitati tocmal pentru a contrabalansa predilectia sa pentru iesirea din hotarele realitatii, chemarea catre visare, catre o imagine cu contururi topte, catre proiectiile aproape fantastice...

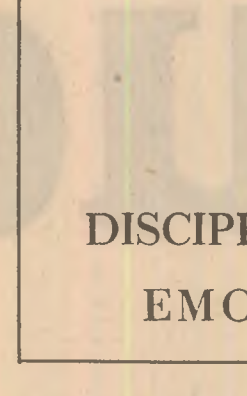
ION COJA: «Pagini peștice»

draturg (Jucatorul de table) in maniera absurdului ionescian, puțin jucăuș, căci puțin înțeles, romantic (Car-naval la instanța), insuficient comentat, desigur, al aventurii (Pro-numele, vol I) cu proiecte de proporții hasdelene...

rul in cititorul sau, acesta „inghite” povestire — de cele mai multe ori lipsita de spectaculos — pină la sfârșit, când rămâne ușor nedumerit, în povestirea în larg, unui tinar care nu știe să înțeleagă proza bina este toamnă să lasă „în larg” și își disimulează față de ceilalți acest handicap, recurgând la tot felul de tertipuri...

Inceputul verii astronomice, se verifica și aici cu o precizie pe care o poate avea doar un observator... Toate prozele din volum au o tăietură foarte decisa și rapidă a relatării, inteligentă și precisă...

POEZIE

Nichita Stănescu, într-o sensibilitate prezentată făcându-l pe Theodor Răpan, scria: „poetul s-a născut român / Într-adevăr, ceea ce dă substanță recentului volum” este „Iubirea de țară”...

DISCIPLINAREA EMOTIEI

gurează spațiul liric al unor logodne și nunci primordiale, al gândurilor cetezătoare străfulgerate de lumini în accente versuri în grupate pe scheme metrice și enigmatice... Căci doarec eu te, dulce Românie, ușor inversată: „De lubit e cerul, haină de durere, / Înțiet pe aș, smuls dintre priviri, / Soarele va curge și-n faguri cu miere / Solul lui va cere bir din lerbii subțiri...”

Constantin M. Popa

Volumul de versuri „Trepte de azur” de Adrian Mierlucșă se află sub unghiul de incidență a cunoașterii prin trăire intensă a tuturor momentelor esențiale ale vieții...

TOPOȘUL IUBIRII

Volumul de versuri „Trepte de azur” de Adrian Mierlucșă se află sub unghiul de incidență a cunoașterii prin trăire intensă a tuturor momentelor esențiale ale vieții...

Volumul de versuri „Trepte de azur” de Adrian Mierlucșă se află sub unghiul de incidență a cunoașterii prin trăire intensă a tuturor momentelor esențiale ale vieții...

CARTEA DE DEBUT

gistică încărcată, neobrocă: „Cenușa zilei în clădirea povărașă / Flori de aură că se cupundă de iar / Egreț amintiri / Toște-se amar // Sistri și lave scaldă miilaceul zării / Genune nara plătă mireasmă de băzai / Pătrunzi în urnă cîntec vigoare-de-nalt / Și-nălbă înțebă moară sub vîntărie...”

DEBUTURI COLECTIVE

(III)

M. Ungheanu

sință a aceluiași lot de pămint care, alătădat, fusese proprietatea familiei, este evenimentul ce resuscită dureros amintirea tatălui, în timp ce Povestea codrului, linerei femeie proaspăt căsătorite, înfățișează o tânără și frumoasă, iubirea pentru bărbatul său, pină atunci simțit ca străin...

Nu același lucru se poate spune, însă, din păcate, despre poezile din volum, prezentate de autor ca fiind ale pretenției de a fi povestire analizată mai devere. Orice preț poate fi valabil, cu condiția valabilității a ceea ce urmează. Or, poezile din Pagini peștice, cu excepția semnalată la început, demnă, în absența sensibilității lirice, doar amănunțit. Sub valoarea coloratelor piese sînt și povestirile Ploaia (exercițiu onest în registrul oniric), Revelation 2000 (anecdota cu pretenții neonorate, de parabolă) și Inceput fără sfîrșit, evocare a cutremurului din 1977, al cărui tra-gism, viu încă în memoria celor care l-au trăit, face palidă replica literară a lui Ion Coja. Cî-tăm, totuși, finalul evocării care avansează o interesantă distincție, vorbind despre dramatis-mul meseriei de scriitor: „Tu nu ești om, ești scriitor! Dacă ești! Ești?” Ion Coja este un scriitor serios, exprimat ca atare în cele mai bune povestiri din Pagini peștice, care nu și-a spus încă nici pe departe ultimul cuvînt în proza contemporană românească.

Valentin F. Mihăescu

COLOCVII LITERARE GALĂTENE
Sub această titlatură și în organizarea Comitetului județean de cultură și educație socialistă Galați și a Comitetului din Galați al Uniunii scriitorilor și cu colaborarea Asociației scriitorilor din Iași și a Revistei „Luceafărul” au avut loc în zilele de 8 și 9 decembrie, a.c. în Galați și în județ mai multe întâlniri cu cititorii și dezbateri literare.

tată expoziția 2500 — Arc peste timp, cu excepționale expozate din fondul bibliotecii și s-au consultat câteva colecții din fondul bibliotecii.
Orele 17, a avut loc în comuna Tudor Vladimirescu sezațiunea literară „Laudă patriei și partidului” urmată de evoluția unui grup vocal din localitate, laureat pe tară al Festivalului Național „Cîntarea României”.
Marți, 9 decembrie, s-a desfășurat, la orele 10, o vizită la Universitatea din Galați urmată de masa rotundă intitulată și valoare să înăbă-tura română de astăzi”, condusă de poetul Ioanid Romanescu.
In același timp a avut loc la liceul „Vasile Alecsandri” din Galați dezbateră pe tema „Dimensiuni etice și estetice ale literaturii române în școală” condusă de Mihai Ungheanu și Nicolae Georgescu. La dezbateră au participat profesorii de literatură română V. Silisteanu, Virgil Nistru Tigănuș, Laurențiu Bourcănu, Dumitru D. Soltu, Apostol Gurău, Virginia Mocuș, Grigore Sorescu, Lelia Vasilescu, Nelu State, Dumitru Tiutiuca, C. Trandafir, Mirosiava Gherasim (inspector școlar).
La orele 12,30 a avut loc înținirea tov. Vasile Bontas, secretar cu propagandă al Comitetului

Județean Galați al P.C.R. cu scriitorii invitați la zilele culturii gălățene.
Colocviile s-au încheiat cu o vizită de documentare în comuna a avut loc sezațiunea „Oda pămintului românesc”, condusă de Iulian Neacșu. Au citit din scrierile lor poezii și prozatori prezenți: Apostol Gurău, Florin Costinescu, Sterian Nicol, Ion Dumitru-Denciu, Katia Nanu, Ileana Cristea, Dumitru Pri-cop, Ion Chiric, Paul Sin-Petru, Corneliu Antoniu, Coriolan Păunescu, Ioanid Romanescu.
INTILNIRE
In cadrul tradiționalelor înținiri cu cititorii, vineri, 5 decembrie, a.c., orele 14, Institutul de biologie și zoologie a avut loc sezațiunea cu oaspeții scriitorii Paul Anghel, Ion Lăncrănuș, Mireca Micu, George Pitut, Mihai Ungheanu. Scriitorii invitați au dialogat cu lucrătorii Institutului pe teme de literatură română contemporană, cu precădere despre prezenta sa-tură de azi în proza românească. Scriitorii au vorbit despre opera lor și au răspuns întrebărilor puse de cititori. Înțințirea a scos în evidență viu interes al participanților pentru literatura implicată în procesele cele mai acute ale realității de azi și ale istoriei societății românești.

CERC DE UMBRĂ. Versuri plătute prin limpezime scrie Doina Petrulescu (n. 1956) într-o poezie a emoțiilor directe: nostalgia copilăriei, dorul de părinți, dragostea maternă, iubirea exprimată cu naturaleză, fără ceremonialul unor complicate „Jeux d'amour”. „Mi-e drag trupul tău de care / Mai reamz ca de un copac din pădure / Trupul tău de noapte / Cald ca un culcus / din care nu-ndrăznește nimeni să mă fure...” / Nu știu de ce mă frămînt, / Te-aș tot strînge în sînge / de ce nu mîd bine sub lună / pină cînd vîd dulece venind spre mine / trupul tău...” Lipsite de o reală invenție metaforică, poemele acestea, cele mai multe de dragoste, atestă o stăpînire întinmă a regulilor prozodice, de la cea populară la buna tradiție a începutului de secol: „Și nu vei veni în seara mea de gală, / și nîmpe peste scaunul tău gal, / Voi frînge-n pumii lumina ireală / Aceluî timp ce îmi tot dai ocol...”
OCHIUL DIN SOMN. Ușoră prețiozitate în versurile Persidei Rugu (n. 1950), autoare a unor poeme de inspirație cerebrală cu o ima-

Alexandru Condescu

Alpha '85, Editura „Dacia”, 1986.

Deschizătorul de drumuri

În lingvistica și filologia românească, B. P. Hasdeu apare ca deschizător de drumuri, cu o operă vastă și de mare eruditie, care s-a impus prin varietatea domeniilor abordate și prin unele metode de cercetare aplicate pentru prima oară în știința noastră. Hasdeu nu a documentat istoria limbii române, dar a studiat aproape toate marile probleme de care le implică o astfel de sinteză: originea latină a structurii limbii, aportul substratului traco-dac, raporturile cu limbile romanice, influențele (slavă, greacă, turcă etc.), repartizarea dialectală, apariția și evoluția literară, terminologia tehnică populară etc. Toate compartimentele limbii, considerate sub aspect evolutiv, au intrat în preocupările marelui învățat: fonetica, gramatica, fraza (nume comune, compoziții, derivate).

Hasdeu era romanist, dar și slavist, iar prin cercetarea fondului traco-dac al românei se introducea temeinic în lingvistica indo-europeană. El înțelegea stila limbii în conexiunile ei cu istoria socială și geografică, folclorul, psihologia, istoria religiei, dreptul, economia politică, statistica etc., domenii de care le stăpânea și le supunea cercetării cu forța specialității de înaltă clasă. În lingvistica teoretică, adevăratele lucrări pe care le susținea și apropiat de lingvistica în care sînt tratate problemele cardinale ale istoriei poporului și limbii române din epoca de dinainte de colonizarea română pînă în secolul al XIV-lea, în vremea primilor Basarabi.

Hasdeu edita și multe de texte vechi românești. Dar opera sa filologică cea mai de seamă, neîntrecută pînă astăzi, este **Cuvenete den bătrîni**. **Limba română vorbită între 1550-1690** (vol. I-III, 1879-1881, publicată mai întîi în „Columna lui Traian”; reeditată în 1983 de Gh. Mihăilă), ediție de texte vechi originale de o valoare excepțională, reproduse în grafia chirilică și în transcriere interpretativă cu litere latine și urmate de comentarii filologice și lingvistice; volumul al II-lea conține cărțile populare (Textele mănăstirești, Legenda Dumitrică, Legenda lui Avram, Texte bogomilice, Balade, Căci și turturea). Povestea numerelor etc.) însoțite de întinse studii privind filiația textelor și circulația motivelor în literaturile altor popoare.

Cu primele două volume ale acestei opere se pun bazele filologiei românești (în sensul strict de editare a textelor) și ale literaturii populare comparate. Notele lingvistice la aceste texte sînt adevărate studii de mare importanță pentru cercetarea istorică a limbii, de unde rezultă că prin **Cuvenete** se așază și bazele gramaticii (inclusiv fonetica și vocabularul) istorice românești.

Hasdeu a susținut cu ardore teza latinității limbii române, fără să nega însă aportul influențelor străine. Strălucit comparatist, el a privit româna mereu în raport cu celelalte limbi romanice, ca italiana, spaniola, catalana etc., arătînd importanța deosebită a vocabularului și a morfologiei istorice din cîmpul romanistic. Domeniul care l-a pasionat cel mai mult pe Hasdeu a fost cel al substratului traco-dac al limbii noastre. El a văzut bine conexiunile dintre română și albaneză, datorate născutului marelui recercător al actului substratului traco-dac; albaneza era considerată de el ca urmasă a limbii traco-dace. Elementele autohtone sînt raportate la alte idiomi indo-europene (baltice, slave etc.). Sînt atribuite substratului aproximativ 10 cuvinte (de exemplu: *bală, turturea, structura numerului de la 11 la 19 cu prepoziția spre, viitorul cu a vrea* etc.). Contribuția lui Hasdeu la elucidarea problemei substratului lingvistic românesc este covârșitoare.

Dialectologia și lexicologia, ca derivînd din natura generală populară a limbii comune, au fost discipline lingvistice deosebit de apreciate de el. Învățatul, el a remarcat unitatea românei comune, desprinderea istorio-română din ramura dacoromană, procesul de coborîre a aramănilor sursă sud din cauza intruperii slavilor și al împingerii de către slavii din anii de război de românii pînă în Moravia. Româna comună poate fi reconstituită prin comparația interdialectală. Idei valoroase a susținut și în lezătură cu variantele teritoriale ale dacoromânei. Prin cunoașterea amănunțită a acestora, a oranzat o vastă anchetă dialectală prin corespondență, obținînd, cu un chestionar alcătuit din 206 întrebări, un material dialectal imens. O atenție specială a acordat graiurilor din Banat și Oltenia, considerînd-le mai arhaice și, deci, mai valoroase pentru istoria limbii. Cu aceste cercetări Hasdeu se află printre precursorii geografiei lingvistice.

O mare cantitate a materialului dialectal a fost folosită de Hasdeu la redactarea dicționarului său: **Etymologium Magnum Romaniae** (vol. I-IV, 1884-1888, reeditat la Ed. Minerva în 1972-1976, cuprinde literele A-D-Bărbă), cea mai importantă lucrare de acest gen, o încercare de a cuprinde întreaga evoluție a culturii materiale și spirituale românești. Este un dicționar istoric de cuvinte comune și proprii, de formanti lexicali, de sinonime, de sunete, un dicționar al obiceiurilor și practicilor și al obiceiurilor; unele articole sînt studii de mare înțelegere (*Arges, Bals, ban, Bănai, Bic* etc.). Sub pretextul cuvintului-titlu, geniul lui Hasdeu se manifestă în **Etymologium** în toată libertatea.

Hasdeu este considerat, de bună dreptate, ca cel dintîi mare slavist al nostru. După el, elementele slave din română, nu provin dintr-un amestec etnografic cu slavii, ci numai din contact de vecinătate, iar în toponimia românească foarte adesea s-a produs o traducere prin termeni slavii a unor vechi denumiri românești. Hasdeu a observat că în documentele vechi există numeroase cuvinte românești și chiar construcții sintactice datorate românilor; de asemenea, dintre limbile slave, bulgara se distinge prin raporturi mai strînse cu româna.

Aportul lui Hasdeu la teoria generală a limbii este considerabil. De numele lui Hasdeu se leagă, după cum se știe, cunoscuta teorie a circulației cuvintelor. „În circulație, dară, și iarăși în circulație — zice el — se oglindesc fata cea fonică, ca și cea gramaticală, ca și cea lexică a unei limbi”. Fizionomia limbii și adevăratele sale elemente sunt, forme gramaticale, cuvinte) cu frecvența cea mai mare, cu distribuția cea mai bogată, cu cea mai înaltă valoare de întrebuintare. Hasdeu a dovedit astfel că esența limbii noastre este latină.

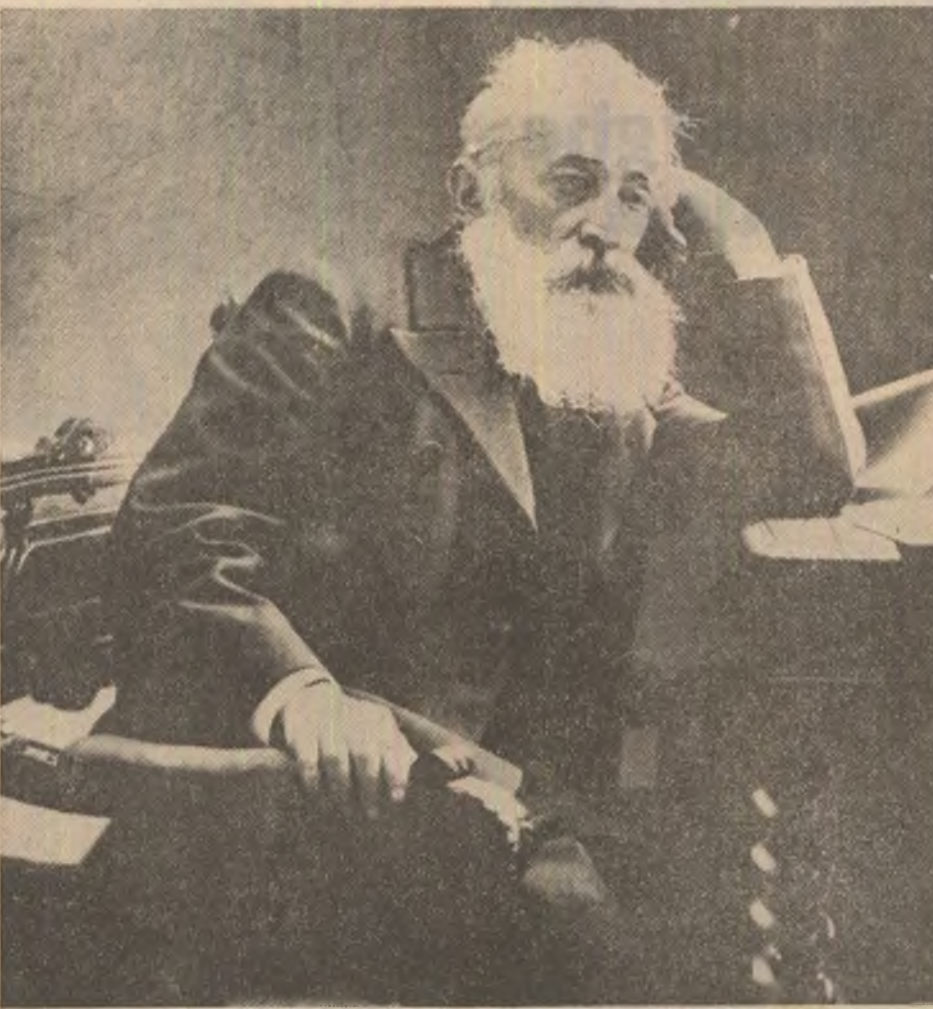
Din cercetările lui de lingvistică teoretică, mai reținem: chestiuni de terminologie lingvistică, raportul dintre lingvistică și filologie, limba ca sistem, limba ca fenomen social, originea graiului omnes, raportul dintre limbă și gândire, clasificarea genealogică a limbilor, definirea metodei comparativ-istorice, teoria substratului, chestiunea amestecului limbilor, reconstituirea lingvistică, limba națională, limba poetică și multe altele.

În ciuda unor erori care ne întîmpină în uriasa sa operă, Hasdeu este cel mai mare lingvist și filolog al nostru, una dintre personalitățile științifice cele mai puternice pe care le-a creat poporul român.

Gr. Brăncuș

2500 FONDUL PRINCIPAL AL CULTURII ROMANE

HASDEU PERMANENTA REDESCOPERIRE

În mai multe rânduri, Bogdan Petriceicu Hasdeu a susținut că s-a născut la 26 februarie 1836. Actul său de botez, descriptiv acum o jumătate de secol, dă data de 26 februarie 1838. Dar, așa cum susține Aurelian Sacerdoteanu, nașterea însă a putut avea loc poate cu mult mai înainte și din motive familiale botezul a fost întîrziat.

Se pune întrebarea: cînd vom aniversa 130 de ani de cînd s-a lăsat în lume cel care avea să dea culturii române o structură înconfundabilă? Anul acesta, însă, cu certitudine, se împlinește un veac de la apariția celui dintîi volum din **Etymologium Magnum Romaniae**.

Dar această pagină consacrată marelui învățat nu se justifică în rîndul întîi, prin prietării aniversare. Postumitatea operii hasdeiene este una dintre cele mai sărace, dacă luăm în vedere perioada de pînă la cel de al doilea război mondial. În afară de ediția în două volume acoasă de Mircea Eliade, în 1937, abia dacă putem număra pe degetele unei singure miini reeditările (și acelea, de regulă, niște broșuri) care s-au tras din vremea lui operă.

Acestui titlu de glorie pentru vremea noastră, mai ales al anilor din urmă, să fi reșis în circulație această vastă creație în altele din lucrările ei încă perenă și care, de ce să nu mărturisim, dă încă naștere la controverse. Să notăm că în timpul din urmă au apărut: **Etymologium Magnum Romaniae, Istoria critică a românilor, Cuvenete den bătrîni**, antologii din scrierile sale istorice, folclorice și literare (unele în tiraje de mase), apoi trei volume de corespondență. De asemenea, s-au consacrat monografiile specializate (despre lingvist și filolog, despre publicist, scriitor, gânditor). Anul acesta a debutat, în sfîrșit, seria de OPEH în ediție critică, Hasdeu.

Dacă în 1937 cînd Mircea Eliade publicase antologia lui în două volume, lumea culturii a avut păreri împărțite despre viabilitatea operii hasdeiene, reeditările masive din timpul din urmă au imbriat cititorului și exgetului o înțelegere mai largă, cu toate că, așa cum am spus,

anumite animozități — deschise sau subterane — nu se poate spune că nu au existat. Ele au tînut, uneori, mai ales de modul cum au fost editate textele, decît de atacarea ideilor prețioase care se găseau în scrierile rămase de la Hasdeu. Lata de ce am dat întîlnire în această pagină cititorului cercetătorilor de vîrstă deosebită și de aplicări pe domenii deosebite — pentru a desprinde carei rezonanță astăzi a celui mai mare savant român din secolul XIX și în care chip multitudine argumentelor lui sînt măcar în parte, bune de argumente și pentru noi și pentru cei ce ne vor urma. Dacă pe un pasaj sau altul al operii sale Hasdeu poate fi amendat, lucru firesc datorită zădăririlor pe care le-au înregistrat cercetările de disciplină, el rămîne necontenit reavînt ferit prin metodele și căile pe care le-a oferit studiului global al culturii. Nu cred să-l întrecă cineva în cultura românească și cred că foarte puțin în cultura lumii — o spun această cu toată modestia de care sînt în stare — să fi oferit atît de multe metode de lucru, atîtea sugestii cercetării viitoare precum dînsul.

A conceptul grandioase proiecte, a risipit materialele de toate părțile și chiar dacă din toată truda lui n-au rămas decît zidurile răzleite, el colo colo un turn finit, noi întrezărim cu ochii minții edificii pe care acest român le-a visat spre binele poporului său și al omeniilor întregi.

Stia 24 de limbi — îmi spunea într-un rînd Constantin Noica — dar nu le știa adîmca calculătorului modern, în chip sec tehnic, ci le întrezărea într-un continuum și multului dialog dialectic spre înțelegerea sorgintilor popoarelor și astfel spre buna lor conviețuire din prezent și viitor. Ideea filozofului este, bineînțeles, reformulată de mine (eu nu folosesc notele-ur) dar cred că sensul să nu i-l fi alterat.

Refuzînd paradoxul călănescian despre unii gânditori și artiști din trecut, cred că putem spune și despre Hasdeu că și el este contemporanul nostru.

Gheorghe Suci

Nostalgia originilor

În aproape un secol și jumătate de la nașterea lui Hasdeu și la trei sferturi de secol de la dispariția sa, încă nu există o valorificare reală a contribuției sale la rezolvarea unor probleme esențiale pentru limba și cultura noastră: importanța și ponderea fondului autohton traco-dac în română. Fără a avea pretenția că am analizat toate punctele de vedere privitoare la personalitatea lui Hasdeu, constatăm — cu mare regret — că există, foarte adesea, o nefrăscă neînțelegere în ceea ce privește ipotezele sale, calificate, adesea fără o judecată aprofundată, ca „imposibile, fantastice, absurde”. Firește, Hasdeu a greșit de cîteva ori, mai ales în ceea ce privește unele detalii, să zicem etymonul primitiv al unui cuvînt. Cel mai adesea, însă, el nu greșea ori greșea „cu eleganță”, greșea — cel mai adesea — mult mai puțin greșea cîntărilor cercetătorilor contemporani tracoizii (ori care se cred astfel). Încercăm să reliefăm, pe cit posibil obiectiv, în ce constă geniul său, dar și unele erori pe care le-a făcut.

Un exemplu strălucit de analiză etimologică este scutul studiului **Zimbru în Dacia** („Columna lui Traian”, VI, 2, 1875, p. 97-104; republicat în B.P. Hasdeu, **Scrieri istorice**, Buc. 1973, vol. II, p. 142-150). Hasdeu arată aici că avem atestată forma tracă **zombros** în două texte grecești, formă preluată ulterior și de română ca **zimbru** și — detaliu extrem de interesant — și de slavii, încă la o epocă foarte veche, în forma **zombur** (pentru grafierea cuvintelor slave utilizăm, din rațiuni tipografice, o manieră simplificată). Cercetătorii ulteriori au considerat, se pare, „în bloc”, că ipoteza lui Hasdeu este hazardată, absurdă. Regretatul D. Deceu, un exemplu al marilor tracoizii ai secolului nostru, deși înregistrează termenul trac atestat de scriitorii greci, crede că avem de-a face, de fapt, cu o eroare cronologică, fiind vorba — în opinia sa — de înregistrarea formei slave

(vezi *Die thrakischen Sprachreste*, p. 193). Ca orice problemă dificilă de traologie, discuțiile pînă continuă la nesfîrșit cu argumente nemăsurate pro și contra, nu există un răspuns magic convingător pentru toți. Putem admite că formele atestate sînt slave. Și totuși, este chiar așa de absurdă ipoteza lui Hasdeu? Dictionarele curente pretind că rom. **zimbru** reflectă un împrumut de la slavii (DEX, DLRM, Săcănuș, etc.). Se observă însă ușor că ipoteza unui împrumut în română de la slavii se lovește de un detaliu, se pare neobservat (ori ignorat): nazalele slave sînt redată în română prin **un/un**, forma așteptată — presupunînd că este un împrumut de la slavii — fiind ***zombur**, precum munea din monka, po-runea din ronka „mină” (sens prim: „semn cu mină”), etc. În plus, în arealul slav, formele sînt lăstate neexplicate, singura paralelă citată fiind în limbile baltice (lituanian *stumbras*, leton, *stumburs*).

Unde greșea deci Hasdeu atunci cînd afirma că **zimbru** este moștenit de română din substrat? Poate doar atunci cînd credea că slavii au împrumutat forma din traco-dac, deși este perfect posibil să fie și așa. Zei ne apare mai prudent să afirmăm că formele trace, baltice și slave sînt înrudite (*urverwand*, cum zic lingviștii germani), forma tracă reconstituibilă fiind ***zombur** ori ***zimbr-** (terminațiile cauzale trace nu ne sînt cunoscute). În vechime și pînă în zilele noastre, **zimbru** a fost un animal tipic al pădurilor noastre, iar ideea că numele său trac a fost preluat ca atare în română nu poate fi decît în firea lucrurilor. De altfel, un argument în plus — azi bine știut — îl constituie alte numiri de animale și păsări ca **barză, mistreț, viezure**, etc. al căror caracter autohton nu îl mai pune azi nimeni la îndoială.

Este interesant să semnalăm, în strînsă legătură cu aceste fapte, un alt aspect privitor la preocupările lui Hasdeu: efortul său constant

„Cuvenete den bătrîni” o bătălie cîștigată

La 9 mai 1877 se declara independența de stat a României. În aceeași lună, B. P. Hasdeu începea publicarea în fascicule a unor vechi documente românești conservate în Arhivele Statului. La 29 de zile, după consensarea tuturor drepturilor României independente la congresul de la Berlin, se decretă trecerea armatei române în stare de pace, cu începerea de la 5 august al aceluiași an. Peste puțin timp avea să apară impunătorul tom al lui B. P. Hasdeu, **Intitulat Cuvenete den bătrîni**, cu prima dată 10 august 1878.

Această extraordinară coincidență nu poate să nu ne tulbure pe noi, cei de astăzi. Și, probabil, nici nu este întîmplătoare. Pînă în 1877, Hasdeu era cunoscut mai ales ca publicist, poet dramaturg și istoric, avînd în activitatea sa o născută preocupare pentru cultura României independente la congresul de la Berlin, se decretă trecerea armatei române în stare de pace, cu începerea de la 5 august al aceluiași an. Peste puțin timp avea să apară impunătorul tom al lui B. P. Hasdeu, **Intitulat Cuvenete den bătrîni**, cu prima dată 10 august 1878.

Această extraordinară coincidență nu poate să nu ne tulbure pe noi, cei de astăzi. Și, probabil, nici nu este întîmplătoare. Pînă în 1877, Hasdeu era cunoscut mai ales ca publicist, poet dramaturg și istoric, avînd în activitatea sa o născută preocupare pentru cultura României independente la congresul de la Berlin, se decretă trecerea armatei române în stare de pace, cu începerea de la 5 august al aceluiași an. Peste puțin timp avea să apară impunătorul tom al lui B. P. Hasdeu, **Intitulat Cuvenete den bătrîni**, cu prima dată 10 august 1878.

Poate că tocmai împotriva unei astfel de mentalități a început Hasdeu să lupte. Om al unor mari proiecte, urmînd viziuni exhaustive pe baze teoretice solide, el scrie în prefața **Cuvenetelor**: „Intențiunea autorului a fost de a pune o serioasă temelie analitică pentru filologia și diplomația română, după cum, pe un teren diferit, dar tot prin analiza cea mai minuțioasă, folosește notărilor în diverse zone ale științelor și unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața **Istoriei critice a românilor**, izvoarele trebuie privite critic, nu să se asigure caracterul științific al unei întreprinderi de sinteză. Această trăsătură critică este fundamentală pentru **Cuvenete den bătrîni**. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea și nu este lăsat măcar fără o încercare de explicație; dacă un filigran sau un amănunt tip de literă pot fi furniza o informație asupra textului, ele vor fi exploatate la maximum.

Metoda de lucru se împletește cu conștientizarea generală a lucrării. Hasdeu nu a editat documente de-a valma. El a urmărit să dea o imagine cuprinzînd texte vechi de secolul XV și XVII care de altfel: va constitui în pentru Hasdeu un imbold și un model. Dar, așa cum arăta savantul în cele zece principii expuse în prefața

gabriela hurezean

Asupra altei nopți

Dar iedera, ea cum s-ar putea încolăci pe fibrele plaii? Arteziana cum ar putea să-și sprijine somnul pe lanul de sorg? Cât valorea vocea dirijorului în oratoriu cind dirijorul ar putea să fie cu desăvârșit mut?

Intr-o noapte, pe cind dormeam vișind un deșis de arteziane sub ploaie cineva mi-a deșis lingă pat jumătate de pom sub gheață înflorită. Clinchetul știțos al petalelor asupra altei nopți m-a deșteptat.

Omul a zidit divinitatea după chipul și asemănarea sa: părintoarea, coruptă și fără memorie.

Gloria rațiunii

Acum știu, acum sint înăuntrul știutului, spui, și ieși din tine multiplicându-te la infinit din aproape absolut în aproape absolut ca-ntr-o fotografie mișcată.

Acum inteleg, spui, acum mi se arată ideea de mișcare înăuntrul ideii

de nemiscare de necunoscut cum oșl memoriei în cuibul oglinzii solare.

Dar cine vorbește în adincul rostirii tale? Dar cit din cuvintul tău este cu adevărat la tine?

Dar cite galaxii mai ai de străbătut de la sinele tău pînă la cuvintul sine?

Continuă să existe

Da, mărturisesc. Cu toată umilinta, da, mărturisesc: multe dimineți m-au surprins pe cind cotrobăiam prin sipetele colbuite ale memoriei încercind să aleg ceea ce nu cunosc de ceea ce nu-mi mai amintesc. Și tot astfel cum plasma hirtiei pe care scriu acum mai poartă într-însa parfumul defunctei păduri de brazi, ceea ce nu cunosc sau ceea ce nu-mi mai amintesc continuă să existe în citoplasma celor 30 000 neuroni cerebrali care mi-au murit azi.

Ekhemythia

Recazi în contemplarea propriei tale puteri, tu în casa trupului tău frumos precum trupul tău frumos în cămașa captușită cu spini și cugetul tău imbrăcînd cu șifală cămașa ființei tale pe dos.

Recazi în contemplarea propriei tale tăceri ca și cum te-ai lăsa întors de aceeași sublimă boală, o, bucuria otrăvurilor rare, o, prăbușită din senin, senzația că te afli fată în fată cu multimea înveșmîntat în tăcerea ta cum ai fi înveșmîntat în propria ta piele goală.

Paul Tudor: „Case la Niculiței”

ÎN JURUL GĂRII DIN CETATEA VE-CHE, precum și pe peron, era o imbulzeală peștiră de oameni, ca și bei, care și căruțe, birji de oras, biciclete și, în citeva locuri, niste masini decanotabile cu buturile groase și negre. Oamenii erau imbrăcați în cele mai felurite vesminte: unii cu cioareci albi de pănură și cămașa încrețită prinsă în largi șerpăre de piele de rufel alții în izmene de cîmăș, alții în uniforme soldărești, alții în costume de stofă neagră și cămași albe de olandă fină strinse la grumaz de mari lavalierere de mătase. Femeile, în poale încrețite și catrințe cu ilico de barșon în spate, unele, cu rochii ieftine de stambă altele, cele dinții cu desagaț tesuti în pătrățele colorate sau cu trăsiri în miini, celelalte cu papornite de piată, precum și citeva cucoane în tălăuri și cu pălării castron pe cap se agitau dintr-o parte într-alta, căuind din priviri pe cine știe cine, lovindu-se de oameni și corindu-și îndată iertăciune, ca tocmai atunci, mai ales iertăciune, să tovească cu desagaț lor pe alții din stînga sau dreapta lor. Un zumzet de glasuri — chemări și injurii, rugăminti și șoapte, răcnete și mormăieli — se ridica în aerul cald, imbecil. Cîțiva liceeni de la „Mihai Viteazul” se strecurau glăgioși prin multime, chi-cotind și făcînd glume nu prea sarate. O adolescentă imbrăcată într-o rochie de pinză subțire, albastră, decolată, apărea cind aicea, cind dincolo.

Iată, că dintr-odată, un nouz greu de fum, iesit din coșul unei locomotive, se încă leșese asupra peronului, întuneicînd, văzduhul. „Dra-ce!” tronni în aer glasul ascuțit al unei femei slabe, smede, cu o năframă neagră prinsă sub bărbie, înaltă ca un ploș, și cu nasul prelung, „nu ti-am spus să te feresti de aciri și ceteriști? Iată cum ti-ai mîșnit cămașa!”

Pe liniile mărgînase, garau vagoane încărcate cu tunuri, mitraliere și bucatării de campanie; erau și multe vagoane cisterne, cine știe dacă goale sau pline cu benzina ori motorină. Mai erau și vagoane închise în care nu se putea presupune ce se găsea. Dintr-un capăt al acestora, dinspre Tîrgul Sat se auzi un nechezat subțire de cal și deci s-a putut presupune că în vagoanele închise se transporta fie cai buni de tracțiune, fie cai ieșiți din luptă și îndreptați spre cei mai apropiați abator.

Continuau fogașala și susurul glasurilor. Un hot de buzunare foarte slab, încălțat în niste teniși rupți și mușcățiți din care emana o transpirație iute, fusese imobilizat de mai mulți bărbați și femei tocmai cind reușise să bage mina în poșeta unei doamne grase și voluptuoase, nu un castron bombat, negru și mare pe cap. „Debedule! Eu imi aștept bălatul în coșciug închis. Domnul să te bată!” „Hoțul!” răcniseră mai multe glasuri. Hotul, aidoma unui țipar, reuși să se demobilizeze și se pierdu în multime. „Nu l-ar ajuta Dumnezeu!” zise o femeie cu niste desagaț mări în spatele. „Tulașă, răstăsuș o altă femeie, „nu mai e nici o lege!” „Prinde iepurele și pune-i sare pe codă!” zise un bătrînel cu glas răgușit și cu o tundră mare, neagră, pe umărul stîng.

Din biroul împecatului de mișcare, cu usa larg deschisă, de zeci de ori vopsită, se auzi bătînd clopotul. Se făcu puțină liniște. Lumea de pe peron se apropie de linia principală și privi în depărtare. Acum zgomotul de mai adineaori se preschimba brusc într-un zumzet mormonit. Oamenii își duceau mina la buzunarele unde aveau acele, banii. O emoție, cum toamna o boare, căzută de pe virțuri de dealuri, cuprinse multimea.

Trenul prelung, venind dinspre Tîrgul de Jos, ocolind la tăușor, se apropie încet, foarte încet de gară, parcă se tira. Acari și soldați în uniforme bufante agitau stețele mici. Locomotiva de Resita gălăgia greu, pompînd la răstimpuri regulate marii șomoioage de fum negru și puturos în aer. Mirosul de lignit ars pe care-l aducea încoace spre peron ușoara adiere a aerului — în gări măcar un ușor curent este prezent toldeana — imbrășămă cu acestalți și cu altă năframă — emanată de bătaia de vînt, iutei de chișături de lepe și harnasari — ingreua respirația oamenilor. Mai toți, bărbați și femei, iscau niste tuse scurte, vrînd să stupeze sec, ca și cum în gurile tuturor ar fi intrat niste scame aspre de lînă. Păi...

Domnul preot Hadrian Cârnațiu, imbrăcat în costum civil, negru, îl ținea de braț pe vechiul lui coleg și prieten „de-a pururi”, avocatul Lionel Mirza, decanul juriștilor din baroul de Cetatea Veche. Avocatul era imbrăcat într-un costum de pinză scurțoasă, de culoare cafenie, în cravată lungă pe piept, de culoare cafenie, în dungii; purta pe cap o pălărie galbînă din păiu de griu. Preotul vroia să pună încă o dată aceeași întrebare pe care o mai ridicase de mai multe ori, dar nu făcu decît să-l strîngă puțin mai tare de mină și să zică: „Vai, sosi ori nu va sosi cu acest tren?” baciul Teofilie Abrudan? Greu de presupus cu inghesualta asta...” Telegrama, destul de detaliată, anunțase totuși velegrama, „iminentă”, iar ei doi, juriștii și preotul, trebuiau să păzească toate cele de cuvîntul. Vezi, numai, că pe un om care a petrecut vîntura de nouzeci de ani și care a fost cine a fost în capitala României reintregite trebuie să-și aștepte cu toate precauțiile de rigoare și să imi-ți și mai intii cu stima care se „împune fără de condițiuni”.

Văzduhul devenise irespirabil. Nourii de fum puturos înceau presa-lina. „Hadriene, dacă nu vine cu acesta, ne întoarcem la mine acasă, acum esti și tu în misie, mă! Bună samă numai după ce îl vom ruza pe domnul împecat de mișcare să ne anunte telefonice — merg, mă, iar telefonice!” — dacă și cind va veni un nou tren de la București. Să ne anunte fie telefonice, că-mi stie numărul, ori prin oarecare slujbaş de-al dumisale, frinar, lennar, ce-o fi, să vă vie per-alde, ca doar n-o veni dejaba. L-o-i omeni cum se cade. Pentru orice ocazie eu rețin birla țiganului pe nelimitat timp. Mă, Hadriene! și pe fie nouă stăora doi, care ne-am împotmolit în monotonia provinciei, tu într-o icelje, eu într-un barou, să-l așteptăm și să ne bucurăm de onoarea baciului Teofilie Abrudan? El, mă, care a stat la masă cu regele, el, mă, care a luat contact cu cei mai mari savanți ai lumii care ne-au vizitat țara sau cind a însoțit dînsul delegațiile românești în străinătate; el, mă, care a ținut conferințe în Aula Academiei Române și care a fost mijlocior în cesiuni de interes interstatal? Mă, Hadriene, mă!”

Avocatul, lunt de suvoi, se roșise la față și își ridică din cînd în cînd palaria de pe cap, lăsînd să-și usuce sudoarea de pe chelia largă ușoara boare care fremăta în aer. Mai tern, și simțindu-se probabil mai bine în costumul civil decît în cel de cult, preotul Hadrian Cârnațiu

(O demonstrație ce conține numai premise) Astfel încît mizanscena poate fi definită ca o defilare de modele („citate”) estetice fără unitate clară între ele. Există partituri actoricești bine presărite, excelent reprezentate care nu se întînesc, din păcate, total, care devin recitaluri în absența liantilor ideatici și spectaculari. Un recital deci, de mare expresivitate și forță comică, oferă Serban Ionescu, Performanțele actorului în dublu rol — „mafiusul” necrutător și indeminat, cu scilpiri de răutate ouă și scrupule de tsunami și un angelic sentimental rostuind, cu inteligența nepoluată și cu puterea increderei și a iubirii, o lume purificată aerecitatează — dacă nu chiar probează, nota ridicată a profesionalismului, a artei tinărului. Aureli Gurămia, Stefan Iapalagă, Dumitru Bucăreanu, Candid Șloica, Dumitru Chesu, Cornel Vulpă au demonstrat (dacă mai era nevoie) că sint interpreti experimentați și talentați. Fiecare dintre ei schitează în contur pitoresc și caricat silueta mai multor caracteroase personale recrutate din lumea uniformelor de tot felul și din lumea interlonă. Virginia Mirza este cert o actriță cu temperament, cu o scară destul de largă a nuanțelor dramatice, cu harnică violențe. Gabriela Popescu arc haz, vitalitate și formor cu focușă soție de senil, și gîngăse, ca sergent major. Toată lumea aleargă, ride, cîntă, trage cu mitraliera, dansază, mimează, în decorul funcțional și inteligent, plăcut al lui Ion Popescu Vidriscu. Presărită corporală a actorilor acestui pretentios spectacol a făcut-o bine Mihai Mălămaru.

Radu Anton Roman

Cind sa întors baciul Teofilie

Gheorghe Suciu

„No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...”

Paula Tudor: „Peisaj”

„No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...”

teatru

t

Respirînd același aer cu „guappi” lui Ruffalo Viviani. „Avea două pistoale cu ochi albi și negri” de Dario Fo e o farsă de sorgine lăfășare populară. Modelul se pierde în timp între elemente de desprins din farsetele și frottolele teatrului italian, din mariazii și contrasti renascențiste, din comedia dell'arte, dar și din Plaut și Terențiu. Amendînd în reprezentări caricaturale instituțiile burheze cele mai importante — armată, biserică, poliție, căsătorie — „Avea două pistoale...” folosește o replică hazlie, groasă și colorată îndestul. Intriga e polițistă, cuprinde quiproquouri și imbroliuri bogat călăfăuite cu măști și sosii, pantalonași și travestiri, glume libertine. Dario Fo porestește o luptă cu traieci și deznoadîmint complicat, și simțosează și comică, după „lezi” imprevizibile și suabete. E lupta dintre inocență, dragoste, armonie și violentă crimă, lipsă de scrupule. O înfruntare năstrucnă între înăeri și bestii de vodevil. O anume dimensiune fabuloasă, intenționată de basm — m-au făcut să mă gîndesc și la Rubemais și la Decoster și, de ce nu, la Buda-Deleanu. Sonn asta pentru că „Avea două pistoale...” e o piesă cu foarte bogate trimiteri literare și

Farsette și frottole

Paul Tudor: „Lunca Oiteșului”

muzică

m

Un ansamblu prestigios

„No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...” „No, dacă vom trăi, vom vedea...”

TINĂRUL DORU VASILESCU ÎN-
JOARĂ. Capul spre dreapta, în fa-
semn să se apropie și să-l susțină pe
bătrînul, apoi din câteva pași mari a
junse la bancă, așeză servieta la capăt — asta
este ocupată — iar el rămăsese în picioare la
cealalt capăt. În vena să zice că nici o patruză
de poaie n-ar mai fi putut ocupa banca aceea.
Bătrînul și însoțitorii lui făcuseră în
fața băncii. Aci era umbră. Ridică privirile spre
tinăru Doru. Acesta pricepu nămeaieci, se a-
plecă spre servieta mare, o deschise și scoase
din ea ceva ca o plătoasă de broască țestoasă.
Advocatul și preotul, continuând să-l susțină pe
băciul Teofilie. Abrudan, un bătrîn miscărie
tinărului cu mare atenție. Era un mod de a se
distrage de la compasiunea pe care o încercară
față de băciul Teofilie.

Un grup de cliți militari vrușeseră să ocupe
bancă, dar Doru Vasilescu se răoi la el, ba le
zise că citeva cuvinte mai aspre și tinăru le lu-
șeră din loc, întinzându-se mai încolo de iarbă
la umbră.
Ca-ntr-un vis molalec, alt preotul Hadrian
Cărnăuțu citi și avocatul Lionel Mirza nu pu-
teau să șteie nici un sunet. Continuau să-l sus-
țină pe bătrînul de brate; minile le amortise-
ră. Faptul că bătrînul baci Teofilie îl sărutase și
le spusese „duci ai mei frați” parcă le inocula-
se o dulceață și veche otrăvă în vene și acum
nu mai erau în stare să ia nici o atitudine cu
proprie lor minți. Minile bătrînului începură
dintr-odată, precum numai în vechia adoles-
cență au mai simțit, într-un moment, starea
aceasta inexplicabilă, aidoma unei dureri volup-
tuose. Erau duși. Se uitau la învâțelul Doru
Vasilescu cum acesta, continuând să-l susțină pe
gâmbii, care se umfla încet în jurul gâtului
pus la capot, cum îl pipăia, dacă-i destul de
tare, dacă-i destul de moale, și apoi cum apășă
un dop în scutul mat și îl așeză la mijlocul
băncii.

„Domnule Teofilie, e numai potrivit”, zise.
Bătrînul întinse pasul și se așeză pe per-
nuța quasmulată și respiră adinc. „Of, of”.
Acum părea și mai mărunț, bărbătu lui și mai
insignifiant. Își sprâjini băstonul între ge-
nunchi. Măciula de argint, lăcătoasă, reflecta
scintele palide. Minile bătrînului începură
pe măciula rece, erau gâlbene ca frunza tutu-
nului și aveau degetele lungi, subțiri, cu noduri
proeminente. Mai iscă de două ori. „Of, of”.

„Baci Teofilie”, îndrăzni avocatul Lionel
Mirza, „am rezolvat o trăsătură. Să mergem la
mine acasă, unde e mai cald și mai puțin de
sofa moale, după oboselile drumului atât de în-
grețorit în circumstanțele prin care petrecem”.

„Ba i, zise bătrînul, răsuflă prelung și se
sprâjini în măciula băstonului. Doar un ră-
găz, iubii ai mei. Dorule dragă, scoate plosca.
Trebuie să-mi trag sufletul. Revenit la țărâna
natală îți dă o emoțiune pe care n-o pot cuprin-
de cuvintele. Ne-am simețit nu o singură dată,
dar fiecare numai la locul nasterii lui își gă-
sește împăcarea, în ani, fără să știe. Omul ma-
r — nu mai spus de cel timp — e necontent
într-o neliniște, aspiră la înălțimi de ranguri,
și plac și deserițările comestibile ale bună-
tăților. Bea un vin bun și îngurgitează o min-
care delicioasă, după care răgăie. Vorba lui Ca-
ragiale: „Acum mă simt bine și vă dau probe
de vițuri, dar minile diminuează și nu mai știu
mă simt și nici nu mă căușă, măcar că birja
nu-i mai mult de zece lei. Iată cincizeci de lei.
Știu c-o să-i beți — nu simeți chiar atât de gu-
gumani să dați, acolo, unui muscal să vă aducă
pină la mine. Sara și noaptea sint părți fru-
moase al zilei, dar ce faceți cu simțimilor, cu
dimințele?” Așa zice Caragiale!”

Nepricepid aproape nimic, ziseră aproape în
același glas:
„Baciule!”
„Tinărul Vasilescu scoase din geanta mare o
ploscă lătărească și scoase dopul gros de plută
prins la capăt în tablă de argint și l-o întinse
magistrului. Acesta o ținu citva timp în mina
tremurindă. Zimbetul îi reveni pe obraz. Trase
o înghițură puțină; își sterse apoi mustățile
gâlbene și rare ca ale poștilor chinezi, și zise:
„Așa! Să vă dea Dumnezeu sănătate! Luați
și gustări!”

„Atit unuia cit și celuilalt nu le venea să crea-
dă: cum? Adică teia să bea el din aceeași
ploscă de glăzi din care a băut domnul Teofilie
Abrudan, fost custode al Bibliotecii Academiei
Române, și care a ținu prelegeri speciale la Pa-
culătea de Litere și Filosofie din București?
Cum, acest răstăf, de asemenea prietenie? Dar
asa ceva e cu neputință! Cum, să imbeie el, cu
buzele lor scârname, clortul ploștii din care a de-
gustat domnul baci Teofilie? Nicidecum!”

„Erau în continuare uluiți de împrejurare și
personaj. Atita că nu-i cunoștea tabieturile,
nici bolile. Bătrînul ținea plosca în mina tre-
murindă.
„Am eu, baciule”, îndrăzni Lionel Mirza, „ni-
te bună palință în pivnița mea. O țiu în butoi
de frăgăr și e gâlbena ca cealal cel galben al
chitailor. Vă voi servi din ea cu încredere în
vreme ce soata mea ne va prepara oarece
aperitive. Ceva afumături, slănină și cîrnatî or
mai fi în cămara noastră, chiar și în aceste
cumpulate vremuri de înecare. După cum zice
prietenul meu Hadrian. Apoi, soata mea știe să
scoată din te miri ce o tavă cu gustări. Ne va
prepara și ceva la foc — dacă nu a și făcut-o
pină acum. Am și eu, ca și Hadrian, soată fru-
moasă și grasă și amindouă sint pricepute la
treaba bucatelor.”

„Chicoti straniu; zimbî larăși; zise întremat:
„Lasă, dragul meu, lasă moșturile, ia și gustă
și nu țiu-o părea rău!”

„Îi întinse plosca. Minuta îl tremura.
Rusinat, avocatul o apucă, dar ezită să o
ducă la gură.”

„Uită-te la el! Îi e teamă”, zise bătrînul.
„Nici stră, strănepoți de bacii n-o să mai gă-
sești în acest vechiu hoit al meu. Altele mi-s
morburile, dragule al meu...”

Advocatul bău puțin, citeva lacrimi. Îi in-
tinsese plosca preotului Hadrian. O sărută, sme-
rițit și acesta. Vru să steargă cu podul palmei
clortul ploștii, își luă seama și i-o întinse dom-
nului Teofilie. Acesta chicoti, Sorbi un gîtuțel.
Chicoti din nou și parcă se mai îmbușcă la
obraz. Făcu un gest cu arătătorul și zise:
„Așeză unul de-o parte, celălalt de cealaltă
parte lângă el.”

„Acum, Dorule dragă, du-te, vezi de geaman-
tane și discută cu impegatul cind și unde garea-
ză vagonul meu. Aveți care?” îl întreabă pe cei
doi.
„Aven un car și un căruț, pe neea Nicolae
Picu, cel ce-a fost în armata mea, și un carul, și
pe Ion cel Mare cu căruța. Așa măcar încărcă,
dacă e la o adică, și un vagon întreg. Numai
bunul Dumnezeu știe cum face pentru că uti-
lajul lui pare că e de pe timpul lui Pazvante.

Și nici caii nu par cine știe ce zmei. Dar el zice
că anume îl întinețe așa — ca să nu-i rechi-
zionașe. Numai că tot astfel de cai a avut și
înainte de război. Atunci aveau moștăria și
malele prea imbuitate cu fin și oază face chisită
la copite și că lui nu-i plac, să am iertare, caii
care au pulpele grase ca vâdanele. Mă iertați,
baci Teofilie”, încheie pe un ton spășit preotul
Hadrian Cărnăuțu.

„Bravos! Mi-ai plăcut, părinte. Așa vă vreau,
iubiti mei. Of, Doamne, că dulce-i aerul păm-
întului natal! Sinteți fericiți, dragii mei, cum
nu vă puteți nici închipi. Of, Doamne, măcar
că este atât de cald, dar totuși e altmintrelea de
caldură, nu-i nădădala aceea pe care o ema-
nează Bucureștii...”

„Domnule Teofilie”, zise avocatul, îngădui-
ți-mi să-l însoțesc pe tinărul nostru prieten
domn Vasilescu, pentru că nu cunoaștem bine
cu domnul impegat de mișcare al gării din Ce-
lătea Vechie.”

„Nu!” zise.
„Dar avem și ceva prieteni, îl știe și amicul
Hadrian. Eu i-am plectat într-un proces de fa-
milie. E un om respectuos și loial și ne va sprî-
ji cu tot devotamentul.”
„Totmai de aceea! Dragii mei”, continuă mo-
șulețul zimbund subire după ce mai sărută clortul
ploștii, „voi simeți dulci și buni, dar cind
e vorba să vă descurcați mergeți prea mult pe
oocille. Tinărul meu coleg va rezolva totul
mult mai expeditiv decit credeți. Au și regăsi-
mii harurile. De peste o jumătate de secol le
cunoșe deprinderile. Nu te duci cu dînsul, dra-
gule al meu Lionel, pentru că numai îl incurci.
Precum îl vedeți, așa imberb, Dorul se va des-
curba bine și rapid, pentru că are tupeul acela
căle nu se incurcă în polietru de prișos; a
talie vorba de-a dreptul! — S-apoi, avem și noi
ceva acturi la mină, nu-i așa, Dorule dragă?”

„Noi doream, ca de-ai locului...”
„Eu vă mulțumesc pentru car și căruță, dar
lăsați lucrurile pe seama tinărului meu col-
leg Vasilescu”, zise bătrînul și iarăși chicoti.
Acum părea întocmai unui pumn de om. Hizea
ca un drăcoșor. „Eu, dragii mei, știintă am avut,
am avut cu carul, poate n-am avut atîngerea
geniului. Măi, mă simt bine cu voi! Tot ceea ce
am reușit a fost să mă risipesc în adunarea
unei vaste bibliografii. Mi-au plăcut, e drept, și
anecdotele și, fără falsă modestie, le pricepem
iute și tot iute le imbiam și eu ascultătorilor.
Caragiale m-a pretuit și zicea «transilvanul e
de-ai noștri». Hei, măi, scinteia zeului, scinteia
n-am avut-o! N-am fost, iubiti mei, nici pină
la calcielele lui Iorga, bunsoară.”

„Baciule Teofilie...”

„E în zadar, copile...”, cum spunea marele E-
minescu. Apropo, numai eu știu cit m-am um-
ilit pe lângă Tit Maiorescu să dea întreaga co-
mnoară de manuscrise ale genului am Biblio-
teci Academiei. Le-a acceptat de toate? Nu știu
și nu acuz. A șers, pe ici pe colo, el sau altul,
încă nu știu! Pertractările mele au fost orare,
nu cred să fi rămas în urmă hirtii. Știu doar
atit, că îndată ce le-am putut duce la Acade-
mie le-am dat în mină bunului meu prieten
Ioan Scurtu, și el a selectat din toate — un
pumn de grăunțe — cartea din una mie nouă
sute și cinci. Atunci a zis Iorga că un nou E-
minescu se născu. Of, dragii mei, încă nu-i știu
pe Eminescu! Măi fraților, m-am încercat să
ooc edita, am făcut sute de fișe de fișe, am
conspicat pină m-au durut buricile destelor.
Am vrut să citeș totul, să transcriu totul, să
pun ordine în neorindualia aparentă. Pin-lu
urmă, am dat pe ici pe colo cite o contribuțiu-
ne de amănunt. L-am citit pe Scurtu și l-am
cores în zeii de locuri. Mi-am apropiat filosofii
după originalul autorilor, ca să stabileș izvoa-
rele gîndirii lui... Pină la urmă măreția catedra-
lei m-a copleșit... A încercat Vianu o sinteză
esclistică, interesantă, dar unilaterală și neîn-
telegătoare din punctul de pornire. A scris Că-
lărețu o monografie — un roman, dragii mei,
de cea mai bună calitate și a publicat citeva
volume de exegeză despre operă după o rapidă
ochire prin manuscrise, iarăși foarte intere-
santă. S-a prins acum citva ani Perpsiculus la
o editie completă, încă interesantă și așa, dar
era dureros să relateze... Am încercat să
argumentul care explică de ce a spus, într-o
clipă, că limba sanscrită o știe de cind s-a po-
menit pe lume... Știu, dragii mei, cite manuscri-
se i s-au furat și unde se află... Cunoșe mobi-
luri pe care numai istoria țirize și va păie pe
cîntar. Știu pină unde e adevărată legenda.
L-am desprins, adevărul, nu din ceea ce îmi
spuneau Caragiale, Slavici, Ștefanelli și alții care
l-au cunoscut, precum și frațele lui Matei, ci
din ceea ce nu-mi spuneau, din ceea ce tre-
ceau cu vederea, din ceea ce, ca să zic așa,
era dureros să relateze... Am încercat să
si-am făcut pe prostul, am ascultat toate va-
riantele, mi-am înăbușit orice întrebare răspi-
cată, am trăit zeii de ani cu o mască umilă pe
față, și numai și numai pentru a-l determina
prin buna mea naivitate să-mi spună cit mai
multe. M-am lăsat în păcatul aceluia care privește
pe borta cheii... Cu tot îndemnul domnului
Bianu și cu tot ajutorul material pe care mi l-a
promis n-am putut pune armonia necesară în
manuscrisele și informațiile mele... Și iată,
acum le duc să mușcășcă într-o casă de țară,
și cine știe dacă vor supraviețui acestui război,
iar după aceea cind va fi pacea, cine le va cer-
cea. Mă, dragilor mei, iertăți-mi slăbiciunile
de care am dat dovadă din deplin!”

Obosise de-a binelea. Iarăși le se îngălbeneșă
obrajii supti. Aici pentru advocat cit și pentru
preot, tiradă bătrînului — părea ca un testa-
ment încă nedeluat. Chemară biria și îl ridi-
cară de subțorii. Cei doi erau tăcuți și sece-
răți sentimentali.

Pe un peron lătaralnic începuse descărcarea
vagonului și încărcarea pachetelor în car și-n
căruță sub ordinea lui Doru Vasilescu. Bătrî-
nul, ajutat de nepotul lui, Nicky, căra pachetele
în tăcere, cu respect. Ion cel Mare, cărușul de
meserie, se mira întruna: „Dar n-are decit cărți
și cărți, și hirtii și hirtii! Și detonează un stat
cu recela la masă... Să fie așa de scumpă hirt-
ia?”

(Fragment din romanul „Război și dragoste”,
vol. II)

spatiilor, dublată de stăruința, aproape
senzuală, cu care urmăreștea redarea
materialității obiectelor ce le cere-
tează, au sporit atractivitatea lucră-
rilor sale și așa dominate de un de-
corativism pronunțat. Problemele
perspectivei și ale raporturilor cro-
matiche le stăruie acum cu rafina-
ment și dezinvoltură, chiar și în pin-
zele lucrate numai în nuanțe de
griuri sau albaștruri. Florile ei sint,
pe acest plan, creații de virtuozitate.
Afințările pictorice, însă, cu pictura
hiperrealistă sint azi mai puțin
transante, artista optind, cel puțin așa
indica unele compoziții ale sale (Cupă
cu pasăre, Natură statică cu flutere)
pentru sugestiile surrealiste. Dar nu
asemenea stăruiri categorice sint im-
portante în cazul de față. Paula Tu-
dor se află într-un evident proces de
maturizare a mijloacelor sale de ex-
presie, este mai stăpîna pe meșteșug,
fapt care a făcut-o și mai cutezătoare,
mai întrezărită în posibilitățile sale.
Peisajele sint, în acest sens, o apar-
tine deopotrivă promițătoare și sur-
prinzătoare. Dealul verde este poate
prima certitudine în abordarea genui-
lui. O fascinează limpezimile ca de
cristal și jocul evanescent al lumii
în perspectivele adinci. Și în peisaj
artista lucrează cu aceeași scribie ca
la naturile statice, ceea ce o atrage
fiind transparentă și senzualitatea difu-
ză a elementelor cuprinse în peisaj
și nu construcția propriu-zisă. Este
o tentativă a pictoricei de a-si lărgi
aria tematică, de a-si îmbogăți gama
stilistică și acest efort merită cul-
tivat cu aceeași pasiune și rivnă, cu
care ne-a obșnuit de-a lungul întregii
sale deveniri artistice.

inestrată peisagisti-păstelisti ai gene-
rației sale. Și în expoziția recentă de
la Galeriele Municipiului, pictorul a
prezentat citeva pinze de o mare
acuratețe plastică și o vibrație sen-
sibilitate poetică. Pentru că, sigur,
trebuie să remarcăm această coordo-
nată a ființei sale artistice: lirismul
intens al stărilor și, implicit, al no-
țițiilor sale plastice. În ciclul „Flori-
lor” am reținut iratarea atență, rafi-
nată a fondurilor, raporturile subtile
de culoare, irizările vaporose ale
contururilor în desenul executat di-
rect în culoare — argumente ce sus-
țin vocația artistică deplină a lui Paul
Tudor. Vocației adevărate, cu dis-
cretie, dar convingător, și în cele
citeva portrete pe care le expune —
Fața cu părărie roșie, Portretul ma-
miei, Portretul Doctorului etc. — ca
peceie definitivă a lecției de pictură
pe care o dăteine.

Paula Tudor, în nota ei cunoscută,
adică abordind cu aceeași minuție,
evocatoare a școlii olandeze medie-
vale, natur-statica populată de obiecte
fragile și prețioase, se prezintă, de
astă dată, mult mai sigur pe mijlo-
cele pur plastice de exprimare. Pictu-
ralitatea ei este în creștere datorită
unei mai atente compuneri a suprafe-
țelor. Artista și-a „debarochizat” a
parcă viziunile și această azerisă a

Corneliu Antim

petre ghelmez

Casa natală

Sufletul meu e mai bătrîn decit piatra!
În inima verii,
Adesea îl crede că nici nu-i născut.

Tot ce-i nenăscut
E mai bătrîn
Decit tot ce s-a născut vreedată.

Și totuși, acestei case cu căprioarii subțirii,
Cu streșinile înmuiate
În puberele de acizi corozivi a cimpiei,
El îi spune casa natală.

Toate sint micșorate de timp, de vint,
de uitare.

Toate sint scorajite de seceța pașilor
Ce n-au mai trecut
Niciodată pe-aci.

Sciriții podul
Presimțind alunecarea subtilă prin spații
A Carului Mare.

Sălbăticitie, albinele-și zidesc miera
La marginea stupului.

Polenuri de foc
Poartă-n gușile lor,
În amiaza de platină — firele ierbi.

Un simplu chibrit, o scinteie,
Și totul s-ar pface-n lumină.

Strigătele

— De ce fluterele? De ce și fluterele? —
am întreat.

Silabele
Ca pietrișul ririilor s-au risipit,
Și nimeni n-a auzit.

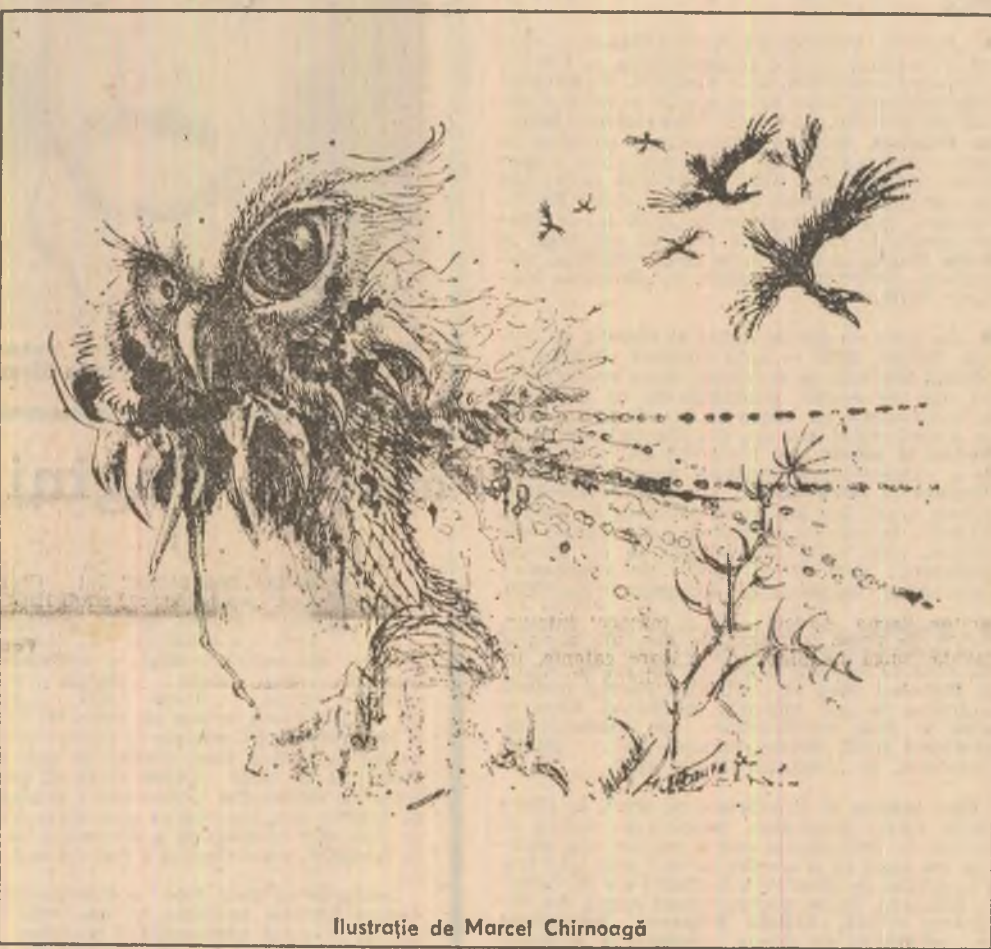
— De ce peștele? De ce și peștele? — am
întreat.

Gura de foc
Peste pielea-ncrețită a mării s-a-nțins,
Din virtețul de sare
Nici o flăcără nu s-a aprins.

— De ce iarba? De ce și iarba? — am
întreat.

Vorba,
Ca un cap rețezat,

Si-atit!

Ilustrație de Marcel Chirnoagă

Liniste

Liniste,
încep să se deschidă
trandafirii
ca o nostalgie după
amurgul dus
Petalelor dur
ce dulce oprindere
întru cele de sus!

Liniste, liniste,
să ascultăm cum tremură
în adincul lumii cel mai profund
văopia stelelor ce nu se vad
incă

Liniste,
pe razele lunii
funigiei urcă tiptil
din prăpastia lunii
cine să-i vadă
dacă nimeni nu mai este copil

dumitru d. ifrim

ea e asemenea cum ne sunt
visele
și pare barcă doar celor bolnavi!

Liniste, liniste,
coboară o barcă
din altosuri profunde
ce nu le știu
și nevăzută din noi îl încarcă
și pară în noi e ceva mai pustiu

Liniste, liniste,
nu-ți căușăți visele
și nici osatură sau pinze ori
sclavi

De la înălțimea aceluia turn
pe care o privire de adinc
a descoperit-o în apele
în care mi s-au și înecat

De la înălțimea aceluia turn
mai adinc rătăcind
decit în mine de soare vinturile

FESTIVALUL ARTEI ȘI CREAȚIEI STUDENȚEȘTI

Urmare din pag. 1

brigăzi artistice, folclor, teatru, muzică cultă,
dans tematic și contemporan, artă plastică, foto-
grafică, cineclub, muzică ușoară și corală. De
la o editie la alta a festivalului, impresionează
atit creșterile numerice, procesul necesar de
permanențare a unor valori reale, cit și acel
flux de entuziasm, de tinerețe, acel fior de
originalitate ce naște o avangardă datătoare de
valori. Ansambluri folclorice ca „Doina” al
Casei de cultură a studenților, „Mara” al
I.A.N.B., București, „Junii Brașovului” al Casei
de cultură a studenților din Brașov au purtat
faima cîntecului și dansului popular românesc,
în interpretarea studenților, și peste hotare,
cîntecurile obținute la competiții internaționale
de gen confirmind aceste valori, preocuparea
permanentă de culere și valorificare a tradi-
țiilor folclorice naționale. Numărul, de aseme-
nea foarte ridicat, de soliști vocali și instrui-
menști, conferă garanția conservării și valori-
ficării depline, și pe această cale, a tezaurului
folcloric românesc. În același spirit, al unei
bogate tradiții culturale, formațiile corale și de
muzică cultă au readus, pe scena Operei Romă-
ne, într-o înedită interpretare, creații de gen
din muzica românească și universală, majorita-
tatea studenților și grupurile satirice, apoi în
impunerea efectivă a dansului contemporan, cu
subiecțiile dans tematic, modern, acrobatic,
de societate, în extinderea gamei tematice a
montajelor literare, literar-muzicale și literar-
muzical-coreografice și în sfera muzicii ușoare și
muzicii de estradă, prin izbucnite momente de muzică
folk, rock, de estradă, ușoară, și aict ar merita
citare „Conexiuni” din Brașov, formația de jazz
a Casei de cultură a studenților „Grigore Pre-
teas”, „Rogvaiv”, Ploiești, „Pic Nic”, I.P.B. ș.a.
Pentru cine urmărește drumul evoluții al crea-
ției și interpretării artistice studențești, par-
cugerea unei astfel de etape de selecție valo-
rică înseamnă o întemeiată reflecție vizind cre-
șterile calitative și numerice înregistrate, ca și
creșterile reale de experiență din partea unui tot
mai format public tinăr.

Orașul perfect

Am întors capul și-am privit
O dată, o singură dată,
În orașul acela perfect,
Cu străzile perfecte,
Cu pomii perfecți,
Cu apele perfecte
Bătute în cuie de marginea lacului,
Ca niște giugiurii perfecte
Pe sicriile generalilor.
— Ce ai văzut? — m-ați întreat. Ce al
văzut?

— Nimic! O, nimic! — am răspuns.
— Nu! Nu se poate! Tu ai văzut ceva!
Ai zărit!
Alfel, părul tău, fața ta,
Într-o clipă n-or fi albit.
— O, vă jur, nimic n-am zărit,
Nimic nu m-a durut...
Nici măcar nu mi s-a părut!

Se poate albi și din nevăzut.

Numerele

De cum se iviră pe lume,
Copacilor li se gravă
Cite un număr electronic,
În pielea tinăr ca mătasea,
Țipind violent
Suf cerul primăverii immaculate.

Sevele iuți
Salutări cu lacrimi de bucurie
Această ieșire din anonim!

Odată cu înaintarea spre vară
Numerele creșcă ca niște cicatrici,
Cuprinzind trunchiurile,
Crepințele,
Mugurii de la subsușoara frunzelor,
Botul alb al rădăcinilor
Singerind sub pămînt.

Păsările nu mai recunoscură copacii,
Se prefăcură ele însele în numere,
Ouară siruri nesfirșite de numere,
Din care ieșiră puți numerelor,
Ciugulind meul fosforescent al cifrelor
Pe ecranle terminalelor
Înecate în ceată.

Eu mă scufund în fiecare zi
În această pădure electronică,

De copaci fără umbră
Turburind circuitele,
Înfrunzindu-i cifrele cu bătăile inimii mele,
Făcîndu-le să cîncească
Precum puui de rîndunică
Reclamînd musculile.

În fiecare zi,
Pozicții conșoțiilor marilor numere
Mă-nhoț la timp
Să-mi sfîșie pieptul
Cu bisturiile lor electronice.

În fiecare zi, printre degete,
Le zboară o pasăre fără trup
Înverzindu-le fețele.

Se aude abia murmurînd
cîntecul de lebedă al vieții mele —

Tu de ce vrei altfel să-l ascuți
decit în neclintirea albastră
de stele?

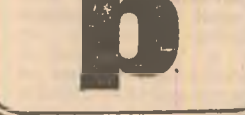
Cum aburii marea

De unde vii, în mine, izvor —
alergare în trecere
o celui vesnic nepăritor
și fără petrecere?

Ce armonii făcutu-ți-au spor
în umila mea anamorfouz —
cădere de verb nelertător
spre tăcere, spre roză?

Celulă nebună, de unde vii
o clipă încetinindu-ți mișcarea
ca să te pierzi din nou în țării
cum aburii marea?

plastică

Despre lirismul culorilor

Consecvența cu care revin pe si-
mezele Capitalei pictorii Paul și
Paula Tudor poate să pară unora
semnul unei prea grabite elaborații
artistice. După cum, altora le
poate indica un potențial creator
energic, o prolificitate care nu duce
la saturare, ci la o decantare neîn-
cetată a mijloacelor de expresie, la
menținerea unei tensiuni benefice în
desăvurarea actului creator. Adevărul
este că nu de puține ori în lucrările
celor doi pictori se resimte, i-aș zice,
„tenația jocului liber cu instrumen-
tele meșteșugului”. O undă de ușu-
rătate, capriciu al plăcerii de a lucra
în culoare, se însușează în pinzele
celor doi artiști, nu în sensul frivo-
lizarăgestului artistic, ci și din dor-
ința de a converti bucuria ochiului,
resimțită în contact cu obiectele cer-
cetate în fascinantă lume a realului,
în otrăvă artistică. Paul Tudor, în-
deosebi, cu o remarcabilă serie peisagis-
tică, traduce plastic această recepte-
tă irenetică, prin țoți porii, a rea-
lului, cu suculenta cromatică a plein-
air-ștililor impresionisti. Artistul este
stăpîn pe arta compoziției și aceasta
bine asimilată lecție îl ajută să se
miste liber în culoare. Un instinct
cromatic ales, pe care și l-a cultivat
cu griji în ultimii ani, îl oferă șansa
de a se situa, credem, printre cei mai

Conseliu

REMEMBER POETII, CIND ERAU TINERI... (XIII)

Sublimul și controversatul Nichita Stănescu sau saltul de la vers la poezia stărilor (I)

Înainte de a formula aceste rechemări din memorie și consideratii, m-am simțit dator, sufletește, să trec de la mormintul de la Cimitirul Bellu la căpățîniul cărții „suavul lunăan” mai stăruie doar în înălțimea neobismuită a totemului prin care meseria din Maramureș cu ajutorul „Lucașfărușului” au tinut să-i nemurască locul de veci, lui și lui Grigore Hașiu, cărora le înrudit strophele din cheinar :

Noaptea lor...

De la Michelangelo cetire, lui Nichita și Grigore în amintire

Tot umăr la umăr : Nichita, Grigore, Dar numele-acum vi le murmur în șoapte, Că prea erați voi, două mari aurore Că azi să v-aufunde crepusculul-noaptea.

Crepusculul însă, cum poate fi cel — o, Atât de năpraznic, de parcă-l abate Cu dățile-i grele chiar Michelangelo, La viețile voastre, abia jumătate.

Colind cimitirului-n țirzile ore, Atât : o întoarcere — Domini anno, Tot umăr la umăr : Nichita, Grigore, Nu Pensieroso și nici Giuliano.

Am făcut-o nu numai ca o cumințare, ci și pentru a reedita un alt pelerinaj, simetric oarecum, pe care în mod spontan, în urmă cu 26 de ani cam tot pe această vreme, îl săvîșisem împreună cu Nichita la mormintul, cel altă confrate, capăt de serie, era să zic de oște, parafrazindu-l, al celui mai strălucite generații postbelice de poezi. E vorba, desigur, de Nicolae Labis. Merită amintit într-o paranteză că inițiativa acestui pelerinaj seminotat survenise după ce cu un alt reprezentant de frunte al acestei generații de poezi, involburatul Ion Gheorghiu, cu, ca secretar al organizației de tineret de la Uniunea Scriitorilor, și Nichita Stănescu, în cărcășării și descărcășării un camion de fier vechi vinat de prin ungherile caloriferelor de la clădirile Uniunii Scriitorilor, cu prețul unor sticle de tuică bătrîna oferite mesterului colorist Pavel, de fel de prin Sebișul lui Mihai Beniuc. Odată acțiunea încheiată și fierul vechi transportat pe undeva prin cartierul Teiul Doamnei, ne-am răsplătit strădaniile și noi cu câteva înghițituri de tuică bătrîna făcătoare de minuni la Casa Scriitorilor, Ion Gheorghiu retrăindu-se în stilul devenit lege mai tirziu, eu cu Nichita Stănescu ne-am înai abătut puțin pe la Capsa, locul nu prea drag mie, pentru a ne potoli foamea, cîci se făcuse seară. Cum au decurs discutările acolo nu mi mai amintesc prea bine. Fapt este că eu sau Nichita la un moment dat ne-am propus să luăm un taxi și să facem un pelerinaj la mormintul lui Labis. Peșeme că Nichita era dominat de un sentiment minuțios de descurajare. „A venit toamna și iar mi se face dor de cristalinul cîntec al neuitatului nostru Nicolae Labis. A venit din nou toamna și în zînduri tresare un brat cu un steag fluturînd deasupra luptei împotriva inerției”.

„...Respirări sînt niște scrisori de aer... Formula este undeva chiar în acest volum și exprimă diafan ceea ce și «respirările» vor să spună. Nichita Stănescu vrea să vorbească despre materie secundară de sut împelaj gravitativ, înzidă de încheie acesti ani din urmă petrecuți de Nichita Stănescu în grădina Ghetsemani a evoluției sale poetice, cînd mulți s-au îndoit de el, urmind prozaismul unei critici lipsite de entuziasm.” (Alexandru Condeescu, în „Lucașfăruș” din 1982).

„...Despre patrie se pot spune cuvinte scrise cu colțul inimii noastre suspendate în aer, albe spume ale mării acestuia, albastre...”

Dacă îl stăpînea sau nu acest sentiment pe Nichita în vara seară și știu mai bine, nu măi că ceea ce l-a amărât a fost nu numai mormintul lăsat în paraziții, ci faptul că, spre deosebire de imensa majoritate de morminte, la Labis nu erdea nici o candelă sau luminare, ceea ce l-a contrariat fiind vorba de un poet care răsîndind ațita lumina. Drep pentru că Nichita Stănescu avea să invoce cu discreție mormintul într-o dedicatie către mine de pe volumul de debut *Sensul iubirii* : „Poetul lui Nicolae Stoiian în amintirea unor ceasuri de pomina, petrecute împreună, Nichita Stănescu, 24 dec. 1969”. Apoi, într-o altă dedicatie, amfifică cu ani, desi unul lucrăm (eu) redactor la „Lucașfăruș” și celălalt (el) corector la „Gazeta literară”, oarecum ostil prin sefii săi publicității nou apărute care făcea să renască literatură română. Astfel că dedicația de pe cel de al doilea volum al acestui volum, *Un alt scriitor*, se nuanța, fără a exela în generozitate cum s-a întimplat la volumul *Un ducele stil clasic* : „Lui Nicolae Stoiian, cu profundă stimă pentru poezia sa bărbătească și pentru caracterul lui dintr-o bucată, stringerea de mînă a lui Nichita, în luna iunie 1969. Efectiv în această perioadă, fără a fi în mare tandrețe, deveniseră prieteni, evenimentul care consolidase prietenia noastră fiind și colaborarea la definitivarea poemului *Dreptul la timp* în obținerea cărții primism ajutorul nemilicuit al redactorului sef de atunci, Eugen Barbu. Un alt scriitor în desăvîșirea reacțională a poemului mi-l dăduseră criticii literari Al. Oprea și I. D. Bălan, adjuccii lui Eugen Barbu la conducerea revistei. Așa se explică entuziasma urare cu care Nichita Stănescu își încheia istoricul relațiilor sale cu „Lucașfăruș”, nu foarte cordiale la început, la împlinirea unui efort de veac de activitate al acestei reviste, în iulie 1983 : „La mulți ani revistă a împlinirii și neîmplinirii noastre”. În legătură cu *Dreptul la timp*, volumul, nu numai poemul cu acest titlu adăru în „Lucașfăruș” și în revista, în carte, modificat. Edgar Papu, cu câmbilibrata sa judecată de valoare, apreciază : „Dar, oricît de vaster s-ar mai deschide încă perspectivele poetului, *Dreptul la timp* va marca, în orice caz, cel mai însemnat moment istoric al creației sale”. El inaugurează perioada marilor poezi a lui Nichita Stănescu, care în manifestările anterioare se anunța, desi prin certe indicii :

„Si pentru că an adunat să numim acest moment istoric în afirmarea și receptarea genului poetic al lui Nichita Stănescu, să începem printr-o «recitare», procedeu folosit de el însuși, să recapitulăm, fie și pe scurt, în câteva fraze, selectiv, principalele oninii ce s-au roșit în legătură cu diferitele apariții ale opere sale ca și cu universal ei :

- „Senzația ineditului e izbitoro, o comuniță nu numai universal poetic neobismuit, ci și structura imaginii însăși : secretul nouității nu se lasă însă ușor de ghicit.” (Ov. S. Crotmăniceanu, cronică la volumul *O viziune a sentimentelor*, în „Gazeta literară” din 9 aprilie 1964).
- „Mi-am amintit de toate acestea (de exigențele unicității — nota noastră) citind recentul

volum de poeme al lui Nichita Stănescu, *Dreptul la timp*. Aici, mi se pare incomparabil mai mult decît în volumele anterioare ale poetului. Sensul iubirii și O viziune a sentimentelor din fiecare vers tină pînă la desecarea neamenărilor, a ceea ce diferențiază pînă la unicul revelator spectacolul existenței obiective și subiective.” (George Munteanu, cronică în „Contemporanul” din 2 iulie 1965).

• „Răsceri o carte de poezie are atîta uimătoare putere de a spune pînă și pe cititorul privilegiat (și frustrat în același timp) care e criticul : orice exegeză rezistă cu greu tentației de a urma, în succesiune împusă de autor, fiecare etapă a înținerii și sărmerilor, resimțind această fidelitate ca pe o eliberare.” (Mare Martin despre cele 11 Elegii în volumul „Generație și creație” din 1963).

• „Apariția poeziilor lui Nichita Stănescu în cea mai populară colecție editorială (Stare poeziei, Editura „Minerva”, col. Biblioteca pentru toți, volum selectiv cu o prefață de Aurel Martin) constituie un eveniment important și plin de semnificații.” (Stefan Augustin Doinăș în volumul „Lectură poeziei”, 1980).

• „Poet important al generației lui Nicolae Labis, de fapt al tuturor generațiilor și al literaturii române, de numele lui Nichita Stănescu se leagă un zmeu cu zbirulțoare înălțat, de-un copil năstrusit și norocos, sus în slavă, și care îl înfîie, mare, cîteva poezii din cartea de cetire, *Lirica sa*, dorosă ca un burete, a absolvit dezinvolv numeroase influențe cu imparțialitatea albinei care adună mierea de peste tot, de prețioasă floare.” (Marin Sorescu, „Un magnat al poeziei și Magna sa”, în Nichita Stănescu, „Univers”, comentariu critic-metacritic, în „Ramuri” din 1979).

• „Trebuie adăugat că odată cu *Laus Ptolemaei*, Nichita Stănescu ajunge la o comunicare poetică virsitală a singularului său de viziune și omului și lumii văzute din afara lor, la o echilibrată (dacă se poate imagina, dar iată că este posibil) intererare a nefirescului în firesc, a neversimilului în versimil, a „alarmantului” în peisajul comun, întinșu (Lucian Raicu, în volumul „Structuri literare”, 1973).

• „Plictisit parcă de farmecul juvenil, de aerul serafic, răsîndind de poemele sale mai vechi, Nichita Stănescu perseverență de cliva timp de la 11 Elegii mai pe stăruite, firesc, să de sfere abstracte, turmentată de gustul amar al cunoașterii” (Dumitru Micu, „Ducele stil nichitian : *Neuvintele*”, în volumul „Periplu”, 1974).

• „Recentul volum al lui Nichita Stănescu, apărut în condiții grafice impresionante la Editura „Junimea”, constituie, vai, o decepție. Nu atît prin flagrantă nealitate (inegalitate erau în fond și alte cărți ale poetului), în special *Neuvintele și Mărcia frizului*, cît prin impresia de eterocit pe care o lasă și prin lipsa de nouitate a poeziilor remarcabile. Sint, pe de altă parte, atît de convins de talentul excepțional al lui Nichita Stănescu (nu mai vorbesc de rolul lui în poezia noastră), încît mi-as dori să mă însel și să scriu Magna sa fie o carte mare” (Nicolae Ionescu, „Descrierea poeziei”, în „România literară”, 1978).

• „În acest an literar aștit și răscolit de desule furtuni (1982 — nota noastră) volumul lui Nichita Stănescu se constituie drept evenimentul cel mai de seamă, amintindu-ne că literatura se construiește cu opere și că adevărata bătaie a scriitorului este cea din înăuntru său : Căci *Noduri și semne* nu înseamnă altă noua carte de o extraordinară densitate și a autoului *Elegiilor Neuvintele* și sublimă izbîndă de încheie acesti ani din urmă petrecuți de Nichita Stănescu în grădina Ghetsemani a evoluției sale poetice, cînd mulți s-au îndoit de el, urmind prozaismul unei critici lipsite de entuziasm.” (Alexandru Condeescu, în „Lucașfăruș” din 1982).

• „Respirări sînt niște scrisori de aer... Formula este undeva chiar în acest volum și exprimă diafan ceea ce și «respirările» vor să spună. Nichita Stănescu vrea să vorbească despre materie secundară de sut împelaj gravitativ, înzidă de încheie acesti ani din urmă petrecuți de Nichita Stănescu în grădina Ghetsemani a evoluției sale poetice, cînd mulți s-au îndoit de el, urmind prozaismul unei critici lipsite de entuziasm.” (Alexandru Condeescu, în „Lucașfăruș” din 1982).

Cum acestea ar fi, relevate pe scurt, în câteva citate, corect alese, punctele de vedere cu privire la principalele opere poetice sau esesice (cu toate că și acestea nu sînt decît altă față a talentului de excepție a poetului) ale lui Nichita Stănescu, citate preluate după ediția din Biblioteca critică, Nichita Stănescu, interpretat de... alcătuită de Sanda Anghelșcu (Editura „Eminescu”, 1983). Precum se vede, desi criteriul selecției noastre a fost convergența judecăților de valoare, controversele nu lipsesc. Adevărul este, să mă lerte distinsii exegeți ai opere poetului, că pînă în prezent nu dispunem de o analiză coerentă și stringentă cu privire la personalitatea poetului și la marea aventură pe care o reprezentă poezia lui în evoluția liricii românești. Aceasta poate și pentru că poezia lui Nichita Stănescu, spre a cita parafrază din *Întregul*, este una dintre fostii colizi de scoc și exegeți cindincioși ai opere nichitane (Eugen Simion), e o fugă înainte cuvintelor, implicit ale criticii. Dar fenomenul se explică și prin aceea că majoritatea criticilor l-au înecat în cuvinte, într-un verbiag sofisticat într-o logică de ideilor, vari, ca să citez chiar o formulare a lui Nichita Stănescu însuși. S-ar impune o evaluare a opere lui Nichita Stănescu, ceea ce și încearcă în parte merituosul prefațator al *Ordinei cuvintelor*, Al. Condeescu, pornind de la cuvintele lui Nichita Stănescu la o cercetare sale, prin forța lucrurilor definitive, cuvint intitulat semnificativ *Războiul cuvintelor*, în care se spune cu tot testamentar :

„Cuvintele fiind umbra structurii materiei, căutăm întruna sursa și a iluminat materia ca să lase o umbră atît de măiesturoasă, atît de luminoasă. Tendința către această sursa rotunde unei cuvintele într-o materie, distringînd materia, către sursa inițială. Traversarea cuvintelor prin materie nu mai ține de cuvint, ea s-ar putea numi chiar poezia.” (sublinierea noastră).

Nicolae Stoian

REPERE LITERARE CONTEMPORANE

Mit și alegorie

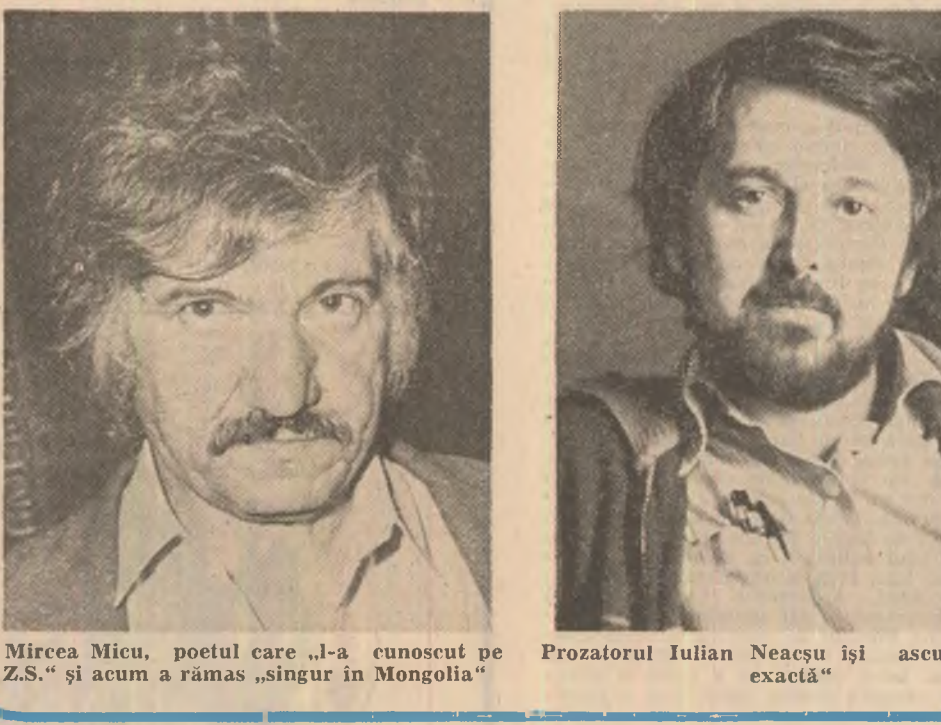
Trădător expert al lui Stendhal, al lui Malraux și Camus, Modest Morariu este și un remarcabil poet („Ovașul săbatic”, 1974, e o probă) și există („Intre relativ și absolut”, 1979), critic de artă (cu studiul serios despre Rousseau de Douanier — 1972 — și Goya — 1973) și mai recent prozator printr-o remarcabilă istorisire fantastică, în gustul Lewis Carroll combinat cu Julio Cortazar („Casa din portulacel”, 1978). Într-o lucrare lui Ulise (Ed. „Eminescu”, 1983), intitulat roman scris integral de acest scriitor totuși, a reținut în fond ceea ce din toate acestea, E, în totu, o povestire cu temă mitologică și culturală, o aporă, anacronismul prin accident, cu regresione în timp și scind efect umoristic din umirea unor oameni vechi în fața omului din viitor : e ad o tehnică de factură alegorică, care desființază, prin convenție, cronologia și face să se întreprindă civilizațiile ca și cum ele ar fi, în absolut, contemporane. Ulise, trăind într-o vîltă, hind here, vorbind la telefon — acestea nu sînt simple fantezii care dau umorul ei mari alegorii. Teza romanțierului ar fi aceea că „Ulise” este și Penelopa, ca să nu spunem că este și un război troian iar dacă nu le are ar trebui să le aibă. Un astfel de raționament e acceptat al unui „trădător” care adoptă optica mitului și crede că civilizațiile anterioare sînt un fel de „thesaurus”, altfel, nici materia românească propriu-zisă nu e crotită în alt scop. Intors din rătăcirile lui, în Itaca, Ulise găsește pe Penelopa trîntă și solitară, privind-o cu un ochi critic, dezamăgit.

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzută de Ion Cucu

Într-o seară de cenaclu, prozatorul Nicolae Velea și poetul Marius Robescu

Mircea Micu, poetul care „l-a cunoscut pe Z.S.” și acum a rămas „singur în Mongolia”

Prozatorul Iulian Neaeșu își ascultă „ora exactă”

COȘBUCIANA Pagini de istorie literară

Istoria „plagiatorilor” lui Coșbuc are două „episoade” : anul 1893 și anul 1919. Primul episod, desăfurat în plină ascensiune a poetului, a dimensiuni largi antrenînd și revistele epocii. Între 1877 („plagiatul” lui T. Maiorescu apărut de către M. Eminescu) și 1902 (procesul Caragiale — Caion ; prima dezbateră la bară a unui plagiat, la noi, cîștigată de magistra de către Delavrancea și soldată cu lansarea termenului „caionism” : acuzație falsă de plagiat prin inventarea unei surse inexistente, doar din tendința de a discreditat un scriitor cu renume), cazul Coșbuc a fost cel mai răsănător.

Lucrurile au două fețe : o discuție principală despre limitele imitației, și una mai mult de formă, în jurul personalității poetului. Au luat cuvîntul de partea sa : Al. Vlahuță, D. Evloceanu, I. Russu-Abudeanu, C. Stere, H. Sanielevici, N. Iorga, M. Dragomirescu. Tradem și de partea adversă rîndine (pe poziții diferite însă) G.N. Lazu, A. Bacalaba, Al. Macedonescu, Caion însuși. Critica de fond ce i se aduce lui G. Coșbuc rămîne adesea pe planul al doilea interesînd mai ales atîc la persoană pe care o are Coșbuc în oferă sub omulului de idile sunt, explicit și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture. Au făcut-o, însă, persoane ilustre chiar în epocă, iar alegerea lui G. Coșbuc în Academia Română reprezintă nu numai scoaterea lui de sub orice bănuială, dar și consacrară deplină ca poet național. Acesta o istorie literară se străduiește, firesc, să explice și să-l înlăture

DJR LIRICA AFRICTI

PAULIN JOACHIM

Născut în 1931 în Dahomey, actualmente Republica Benin, prin anul '50 ajunge în Franța ca secretar al lui Ph. Souppault...

și partitura lui subtilizată, saltul lui Interzis azurul lui confiscat de oamenii apostaziei...

nume anti-grație față mea de infern indizirabil pe Broadwayul bucuriilor...

nume anti-grație față mea de infern indizirabil pe Broadwayul bucuriilor...

nume anti-grație față mea de infern indizirabil pe Broadwayul bucuriilor...

nume anti-grație față mea de infern indizirabil pe Broadwayul bucuriilor...

Anti-grație

nume anti-grație mai întâi ofrandă vieții ca un permanent conflict de elucidat în acest (ținut de-mpărteală unde nu se potrece în care nici un drum nu escaladează vreun munte unde soarele însuși nu urcă mai niciodată dincolo de scobitura mării...

anti-grație această pledoarie pro domo care nu mai sfârșește acest solo de stea dezgustată care nu mă mai trecește trecutul înghițit sub călăreț de vorbe și aceste umbre care inlocuiesc omul la răscrucea...

ci dacă grația există și dacă lubirea e inoxidabilă dacă grația mă ascultă dacă ea dar să apară-nfirșit pe această paletă în care decantez tonurile destinului meu încă din prima zi...

Paris, mai 1965

Prezentare și traducere de Gabriela Negreanu

REVISTA STRĂINĂ

MARC CHAGALL, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai artelor plastice ale secolului nostru...

Atmosfera spirituală a lumii poetice a lui Chagall este dată de evenimentele vieții trăite de artist...

ERNEST BRUN OLSÉN, născut în anul 1923, este cel mai popular și mai jucat dramaturg din Danemarca...

În anul 1974 a scris piesa care l-a făcut celebru, "Poștașul din Arles". Este o piesă cu caracter istoric și biografic...

Ultimele creații ale lui Olsén, "Prometeu în plasa" (1981) și "Cind a venit jazzul în oraș" (1982) dovedesc aceeași calitate...

ROLF LYSSE ESTE UNUL dintre budi regizori și scenariști elvețieni. Nu degeaba el a terminat filmul "Teddy Bear" în care trează cazul...

DE ÎN VIRSTĂ ACUM DE treizeci și doi de ani, scriitorul italian Andrea De Carlo este autorul a două romane...

La WEIMAR (R.D.G.) a fost descoperit, în spațiile unei uși acoperite cu tapet, laboratorul lui J. W. Goethe...

Relații inversate în geneza ciberneticii

Numai adevărurile științifice cunoscute profesionalitate plină de meandru izvorite din tot felul de zăgazuri...

Este de datorita istoricilor să nu plătască tributul complexelor înțeleptului de cel care au abdicat de la rațiunile științei istorice...

Cit de false sînt aceste poziții se poate vedea numai prin recursul la istoria netrăcută a științei și filosofiei...

Ideea protocoană a lui Edgar Papu pornea de la prioritățile românești în anumite domenii ale culturii pentu a conchide că gîndirea românească nu este pe etera post secund...

Dar cum faptele vin cu o altă înfățișare, istorici improvizai admit că există și precursorii ai ciberneticii, chiar dacă acestia...

Chiar dacă nu s-a inspirat din Odoobleja, Wiener nu poate fi considerat decît un continuator în cibernetică...

influenței lui Odoobleja asupra lui Wiener. Odoobleja este fondatorul ciberneticii generale...

În "Sint matematician". Wiener nu spune niciodată că el ar fi fondatorul ciberneticii...

Gîndirea științifică s-a mișcat în spațiul deschis de omul mașină (= masina mecanică luată ca model al omului...

Ion Stroie

INTRE-UNUL DIN NURELE

NURELE noastre trecute scriam despre hotărîrea scriitorului și publicistului vest-german Günther Wallraff...

Cazul Günther Wallraff (43 de ani) concentrează de mai multă vreme atenția opiniei publice vest-germane...

Hotărîrea lui Wallraff a rămas definitivă, iar la începutul lunii noiembrie a părăsit împreună cu întreaga familie...

TEMATICA SOCIALĂ ESTE ASPECTUL comun mai tuturor scrierilor din Kenya...

Romanul său care a cunoscut cel mai mare succes atît în țară cît și în străinătate se numește "Petale însingurate"...

DINTRE TOATE GENURILE LITERARE, cel mai important pentru noi în etapa actuală este teatrul...

Teatrul este o structură deschisă, ele pot fi jucate atît pe scenă cît și în piețe publice...

UN POET - O LUME

Abdula Tukaj

Abdula Tukaj (1886-1913) este cel mai mare poet al tătarilor. În scurta sa viață poetul de la Kazan scrie o impresionantă operă...

stanțiale înnoiri în Rusia, Abdula Tukaj cunoaște tot felul de persecuții din partea ohranei...

Despre mine

Eu vreau să fiu cinstit, cu inimă curată, Dar gîndul tot spre nemurire cădă, Mi-i vrea mai mult să mă scumpă decît viața...

O lacrimă

Taina iubirii mă usucă și ard cum arde vara larba Și nu sint leul de pe vremuri cînd strălucia ca smolă barba...

Fragment

În viața mea de neguri n-am întîlnit o torță, Nici pentru zile negre n-am pus deoparte forță...

Cîntec de șeic

Răspăta pentru fapte ne vine cu surisul, Carnea de cal, caimacul, cadine și cumisul...

Cui folosește?

Cui folosește frumusețea, cînd patimă ead nu trezește? Iar fără de privityhoare o floare nu se ofilește?

Minune

"De cînd nu mai e profetul, lumea simplă și umilă Nu mai vede cum o piatră se transformă în cămilă"...

Prezentare și traducere de Stelian Gruia

La WEIMAR (R.D.G.) a fost descoperit, în spațiile unei uși acoperite cu tapet, laboratorul lui J. W. Goethe...

Comisia de istorie a Federației Internaționale de navigație aeriană a omologat încercările și reușitele lui Goethe în domeniul zborului cu balonul...

ÎN LIBRĂRIILE TARILOR ANGLOFONE se bucură de mare succes, scîntat de altfel, romanul "Nedorjiți"...

Un fel de "mai iubesc, mai sper..." italian, cu deosebirea că aici eroul este în o vîrstă cînd, pentu a spera, are tot vîltozur în față...

Romanul îl servește lui Andrea De Carlo ca pretext pentru a-și expune punctul de vedere privitor căruia dragostea profundă dintre bărbat și femeie este singura cale...

Recent, Andrea De Carlo a trecut în tabără adepților celui de a șaptea art, fiind ales de Federico Fellini pentru a-l fi colaborator...

SPORT Păunii albi, păunii verzi

Cupa României este singura competiție care își găsește bucatele numai cu sare de mare...

Cupa României este singura competiție care își găsește bucatele numai cu sare de mare. Pe parcursul desfășurării ei mai toate apele mari dorm...

aprinș de sete și cămasa de pielea trupului înseamnă a sîrși în buzmarul hăților...

Decembrie al sărbătorilor pline cu zăpezi neprăhnite (aștept cu nerăbdare viscolul și săniile) a ridicat în paginile bucuriei și marelui țigă al Galaților...

Fănuș Neagu

P.S. Miine, la Tokio, Steaua, în cea mai frumoasă și mai încordată zi din existența ei...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor-șef: Nicolae Dan Fruntea, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACTIA: București, Piața Scintei nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRATIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 95 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA SCINTEII